بەش کوردی/ بەیانییان

کۆلێژ پەروەردەی بنەڕەتی

زانکۆ سەلاحەدین/ هەولێر

بابەت بینین و پڕاکتیزەکردن

ناوی مامۆستا جوان احمد حمد سعید

ساڵی خوێندن: 2022 / 2023

پەرتووکی کۆرس
Course Book

كۆرسی سالأنه	1. ناوی کۆرس
جوان احمد	2. ناوی مامۆستای بەر پرس
پەروەردەی بنەڕەتی/ بەشی كوردی	3. بەش/ کۆلێژ
ئیمێل: **jwan.saeed@su.edu.krd** ژمارەی تەلەفۆن (بەپەی ئارەزوو): **07504685929**	4. پەیوەندی
بۆ نموونە تیۆری: 1 پراکتیک: 4	5. یەکەی خوێندن (بە سەعات) لە هەفتەیەک
ئامادەبوونی مامۆستای وانەبێژ بۆ قوتابیان لە ماوەی هەفتەیەکدا لەحەفتەیەكدا بەنزیكی (1) كاتژمێر بۆ وڵامدانەوەی پرسیاری قوتابییەكان و قسەكردن لەسەر سەرچاوەو بابەتی تری پەیوەندیدار بە وانەكەوە. ئەم كات بەخشینەش بەشێوەیەكی دیاری نەكراو و نافەرمی.	6. ژمارەی کارکردن
نیمانه	7. کۆدی کۆرس
لێرە مامۆستای وانەبێژ پرۆفایەلێک دەنووسێت لەسەر ژیانی ئەکادیمی خۆی (تەنها ئەکادیمی) یان ئاماژە بە Webpage, Blog, Moodle دەکات پاش بەدەستهێنانی بڕوانامەی بەكالۆریۆس، لەبەشی كوردی كۆلێژی پەروەردەی بنەڕەتی، لە 2008،لە 2014 بەدەستهێنانی بروانامەی ماستەر ئێستاش ماموستام لەبەشی كوردی .	8. پرۆفایەلی مامۆستا
بینین، تێبینی كردن، هەڵسەنگاندن، وانەگوتنەوە، پڕاكتیزەكردن	9. وشە سەرەکیەکان

10. ناوەرۆکی گشتی کۆرس:

لێرە مامۆستای وانەبێژ باس لە کۆرسەکە دەکات بە شێوەیەکی گشتی کە پێویستە ئەم خاڵانەی خوارەوە بگرتەوە:

- گرنگی خوێندنی كۆرسەكە (بابەتەكە)
- تێگەیشتنی چەمكی سەرەكی كۆرسەكە
- بنەما وبیردۆزی كۆرسەكە
- زانینی تەواو بە لایەنە گرنگیەكانی بابەتەكە
- زانین وتێگەیشتنی پێویست بۆ دابین كردنی هەڵی كار

ئەمە لە ٢٠٠ وشە کەمتر نەبێت

گرینگی خوێندنی ئەم کۆرسە لەوەدا دەردەکەوێت، کە هۆکاری ناساندنی گشتی پرۆسەی پەروەردەو فێرکردن و بەش و ڕەگەز و پێکاتەکانیان. هەروەها چەقی کاری مامۆستا تێیاندا، وەك بەراییەك بۆ ئامادەباشی لەوانەوتنەوەدا.

هەروەها سەبارەت بە بایەخی پرسی بینین و سەرنج دان و تێبینیکردن لە پرۆسەی خۆ ڕۆشنبیرکردن و خۆ بەرەو پێشبردن لەکرداری پەروەردەو فێرکردندا.

لەلایەکی ترەوە ئاشناکردنی قوتابییان بە ئامانجە پەروەردیی و فێرکارییەکان کە خۆیان لە ئامانجە (مەعریفیی و ویژدانیی و دەروون جوڵەیی) یەکاندا دەبیننەوە. ئەمەش لەپێناو بەرچاو ڕوونی زیاتری قوتابییان تاکوو ببنە مامۆستایەکی سەرکەوتوو. هەروەها کار بۆ ئەو ئامانجانە بکەن.

بەو پێیەی پلان ڕۆڵی گرنگ دەگێرێت لە بەرزبوونەی ڕادەی دەستکەوت لەهەر کارێکدا هەبوونی شارەزایی لە دانانی پلانی ڕۆژانەو مانگانەو ساڵانە بەهەند وەرگیراوە. هەروەها فێربوونی چۆنێتی دانانی تێنووسی پلانی ڕۆژانەو کارپێکردنی.

تێگەیشتن لە جیاوازی تاکیی و سوود وەرگرتن لەپێوەری بابەتیی بۆ پۆلێنکردنی قوتابییان و جیاوازییەکانییان و ڕەچاوکردنی لە فێرکردندا، هۆکاری تەندروست مامەڵەکردنی مامۆستایە لەگەڵ فێرخوازەکانیدا.

لێهاتوویی لە کۆنترۆڵکردنی پۆل و کارامەیی لەبەڕێوەبردنی پۆلدا و زانینی هونەرەکانی مامەڵەی دروست و دادپەروەرانە و زانینی کارامەیی بەکارهێنانی زمانی جەستەو توانستی بەکارهێنانی لەپۆلدا دووباەتی تری گرنگن بۆ کەسێتی مامۆستا.

هۆشیاری بایەخی کات و هونەری دابەشکردنی بەپێی گرنگیی و بایەخی بەشەکان.

زانینی چۆنێتی پرسیاردانان و پێوەرەلەبارەکانی هەڵسەنگاندنی قوتابییان.

بەرچاو ڕوونکردنی قوتابییان سەبارەت بە کێشە پەروەردەییەکان و فێربوونی هونەری چارەسەکردنیان.

سەرباری ئەمانە، ئەم کۆرسە یارمەتیدەربێت تاکو قوتابی دوای تەواوکردنی بەکەڵك وەرگرتن لەم کۆرسە، کەسێکی کارای نێو کۆمەڵ بێت و لەهەر شوێنێك هەلی کاری بۆ ڕەخسا ئامادەی خزمەتکردن بێت

ئەگەر چی لە بنەڕەتدا، وانەی (بینین) بردنی قوتابییانی بێ ئەزموونی قۆناغی چوارەمە بۆ قوتابخانە بنەڕەتییەکان، تاکو ئەزموونی مامۆستایانی بەئەزموون ببینن. بەڵام لێرەدا قوتابییانی قۆناغی چوارەم لەدەوامی ئێواران، بەو پێیەی بەگشتی خۆیان مامۆستان لە قوتابخانە بەڕەتییەکان، بۆیە بەباش دەزانرێت لە ڕووی جێبەجێکردنەوە شێوازێکی تر پێڕەو بکرێت. ئەمەش لە پێناو هاتنە دی ئامانجەکانی ئەم کۆرسە. هەروەك لە خوارەوە دەستنیشان کراون:

1. **پێدانی زانیاری زیاتر لەبارەی چۆنێتی وتنەوەی وانە هەر یەك بە پێی پسپۆری خۆی.**
2. **چەسپاندنی زانراوەکانی سەبارەت بە ڕێگاو شێوازە جۆراوجۆرەکانی وانەبێژیی کە پێشتر فێری بوونە. ئەمەش لە میانەی بینینی کرداری وانەبێژیدا لە ئەزموونی یەکتردا.**

3. گۆڕینەوەی ئەزموون لە نێوان خۆیاندا لە چوارچێوەیەکی ڕەسەنی وانەبێژیدا.
4. جێبەجێکردنی پرۆسەی (خود خەڵسەنگاندن)ی قوتابیان لە نێوان خۆیاندا.
5. دروست بوونی پاڵنەری دەروونی زیاتر بۆ وانەبێژان لەپێناو بوێری و مەیدانی بوونی زیاتر لە کرداری وانەبێژیدا.
6. دەرفەتێکی تر بۆ فێربوون و ئەزموون وەرگرتن لەخەڵکانی جۆراوجۆر و شەیدایی بوون بۆ پیشەی وانەبێژی.

12. ئەرکەکانی قوتابی

پێویستە قوتابی لە چالاکیی و بەشداری نێو پۆل لەتێکڕای ساڵی خوێندن، کە ئەمانە لەخۆدەگرێت: (ئامادەبوون و پابەندبوون، سمیناری ماوە کورت سەبارەت بەچەمکێکی تایبەت لەنێو بەرنامەی داواکراو ، خوێندنەوەی پەرتووکی پەیوەست بەباتەکەو نمایشکردنی پوختەیەکی لەماوەی (5) خولەکدا لەپۆل ، ئامادەیی بۆ تاقیکردنەوەی ماوە کورت و لەناکاو، بەشداری لە راڤەی بابەتەکە لە نێو پۆلدا)

13. ڕێگەی وانە ووتنەوە

1. **ڕێگای ئامادەکاریی (طريقة المحاضرة)**
2. **ڕێگای پرسیار و وڵام (طريقة الإستجواب)**
3. **ڕێگای گفتوگۆ (طريقة المناقشة) سەبارەت بەوەی دەبینن و دەگوزەرێت لە قوتابخانە بنەڕەتییەکاندا.**
4. **ڕێگەی خستنە ڕووی سەرنج و تێبینی نووسین و ئامادەکردنی راپۆرت لەبارەی ئەو سەرنجانەی بۆیان دروست بووە لە ئەنجامی بینینەکەدا..**
5. **دابەشکردنی تەواوی بابەتەکان بەسەر مامۆستایاندا، تاکو خۆیان ئامادە بکەن بۆ وتنەوەی وانەیەکی تایبەت لە پێناو پیشاندانی کارامەیی خۆیان و هەڵسەنگاندنیان لەلایەن ئامادەبوانەوە. بابەتەکانیش بریتین لە سەرجەم بڕگەو بابەتە بڕیار لەسەر دراوەکانی وانەی کوردی لە خوێندنی بنەڕەتیدا، کە پەسەندکراوی وەزارەتی پەروەردەیە. نموونەی لقەکانی زمان کەدابەشبوونە بەسەر پۆلەکانی(1 – 9).**

14. سیستەمی هەڵسەنگاندن

یەکەم: لە (30٪)ی نمرەکان، تایبەتە بە کۆششی ساڵانەی قوتابی، کە بەم شێوەیەی خوارەوە دابەش دەبن:

1. **لە 15٪ پێشکەشکردنی بابەتێك، بەمەرجێك بنەماکانی وانە وتنەوەی تێدا ڕەچاو بکرێت..**
2. **لە 15٪ بەشداری لە پرۆسەی بینین و پڕکردنەوەی فۆرمی هەڵسەنگاندن.**

15. دەرئەنجامەکانی فێربوون

خوێنکاری بەڕێز..

وەرگرتنی ئەم کۆرسە بەتەواوی لەلایەن بەڕێزتانەوە، بەو مەرجەی ئامادەیی و پابەندیی تەواوت هەبێت لەگەڵیدا، هەروەها بەسەرنجەوە بەشداری تێدا بکەیت و بەدواداچوونت هەبێت بۆ سەرچاوەکانی، ئەوا بەدڵنیاییەوە لەچەند لایەنێکەوە گەش دەکەیت، کە بریتین لەم لایەن و بوارانەی ژیانت:

یەکەم: لایەنی مەعریفی: ئەم کۆرسە زانیاری و چەمك و زاراوەیەکی زۆرت پێ ئاشنا دەکات سەبارەت بە پیشەی مامۆستایەتیی و ڕەگەز و پیچکهێنەرە سەرەکییەکانی پەروەردەو فێرکردن و هونەرەکانی وانەوتنەوە.

دووەم: لایەنی دەروونی: تەواوکردنی ئەم کۆرسە هێزێکگی دەروونی باشە بۆ متمانەبەخۆبوون، ئامادەیی ویزدانیی و شەیدایی بۆ کارکردن لە پیشەی مامۆستایەتیی. ئەمەش بە هۆی ڕچەشکێنی بەربەستەکانی وەك ترس و شەرم لەکاتی گفتوگۆ و پێشکەشکردنی بابەت.

سێیەم: بواری کۆمەڵایەتی: ئەم کۆرسە فێری هونەری مامەڵەکردن لەگەڵ جیاوازییەکانت دەکات. هەروەها هانت دەدات کە کارلێکی ئەرێن و گونجانی تەندروست بکەیت لەگەڵ ئەو شوێن و ناوەندەی کە تێیدا دەست بەکاردەبیت.

چوارەم: هەلی کار: بەتەواوکردنی ئەم کۆرسە قوتابی ئامادەیی ئەوەی بۆ دروست دەبێت کەوا لەهەر شوێنێك هەلی کار هەبێت نزیك لەتایبەتمەندییەکەی، ئەم لێی سوودمەند بێت و بتوانێت سەرکەوتن بەدەست بهێنێت.

<u>سەرچاوەی کەرەستەو ماددەکانی کۆرس:</u>

1) معلم الصف وأصول التدريس الحديث، د. عبدالقادر مراد، دار الأسامة/ عمان ـ 2005. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 370/251)

2) التربية العملية بين النظرية والتطبيق، د. محمود حسان سعد، دار الفكر، الطبعة الأولى/ عمان ـ 2001. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 370/138)

3) أساسيات في التربية العملية، د. عمر عبدالرحيم نصرالله، دار الوائل، الطبعة الأولى/ عمان ـ 2001. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 370/106)

4) دليل التربية العملية (معلم صف)، د. بسام القضاة ، د. ميسون الدويري، دار الفكر، الطبعة الأولى/ عمان ـ 2012. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 300/610)

5)

17. بابەتەکان	**ناوی مامۆستای وانەبێژ**

یەکەم/ لایەنی تیۆریی کە ئەم بەشانە لەخۆدەگرێت:

1. ڕاڤەی چەمکی پەروەردەی کرداری و بەشەکانی.
   - پێناسە: بایەخ و گرنگییەکەی.
   - قۆناغەکانی پەروەردەی کرداریی: (بینین (المشاهده) – پشکداری (المشارکه) – جێبەجێکردن (الممارسه)
   - ئامانجەکانی پەروەردەی کرداری
   - پیشەی فێرکاری، ڕەگەزە سەرەکیی و پێکهێنەرەکانی ، بنەما ڕەوشتییەکانی پێشەی فێرکاری
2. بینین.
   - پێناسە
   - بایەخ و گرنگییەکەی
   - مەرجەکانی
   - ئەرکەکانی
   - قوتابی ڕاهێنراو، ئەرکەکانی،
   - کلیشەی بینین سەبارەت بە ئەرکەکان
3. کەسییەتی مامۆستا
   - پێناسەی مامۆستا
   - ئەرکەکانی مامۆستا
   - مامۆستای پۆل
   - فۆرمی هەڵسەنگاندی خود (التقییم الذاتي) بۆ مامۆستا
4. خستنە ڕووی ئەو گرفتە چاوەڕوانکراوانەی کەوا لەکرداری وانەبێژیدا بەگشتی سەر هەڵدەدەن و دەبنە بەربەست لەبەردەم گەیاندندا. نمونەی:
   - ناکارایی لە کۆنترۆڵکردنی پۆلدا.
   - نەبوونی تێنووسی پلانی ڕۆژانە وەك پێویست.
   - هەبوونی گرفت لەدابەشکردنی کاتدا.
   - نەبوونی شەیدایی و زەوق و شەوقی وانەبێژی لەناوپۆلدا.
   - بەشداری پێنەکردنی وەك پێویست لەپۆلدا، کە یەکێکە لە ڕێگاو ڕێنماییە نوێیەکانی

کرداری وانەبێژی. - **لاوازی لە هاندان و پاڵنەر لە میانەی چالاکی ناو پۆل و لاوازی لەدیاریکردن و دەرکەوتنی جیاوازی تاکیی.** - **نەبوونی هەما هەنگی لەنێوان وانەکە بەوانەی ڕابردوو داهاتووەوە.** - **شێوازی وانە بێژی زیاتر ستوونی بووە وەك لەوەی ئاسۆیی بێت، هەم لە ڕووی بابەتەوە، هەم لەڕووی پۆلەوە.** - **کەم ئەزموونی و ئامادەنەبوونی پێش وەختەو نەبوونی پلانی ڕۆشن.** - **لاوازیی مامەڵەی پەروەردەیی و کەمتر ڕەچاوکردنی لایەنی دەروونی منداڵ و ئەو تەمەنەی کە پێیدا تێپەڕ دەبێت.** - **شەرمکردن و نەبوونی بوێری وەك پێویست.** - **بایەخ نەدان بە خۆش نووسی.** - **بایەخ نەدان بە گشت لقەکانی زمان** - **بایەخ نەدان بە چەمکی خوێندنەوە تێگەیشتن.** - **پا بەند نەبوون بە ڕێزبەندیی و هەنگاوەکانی وانەوتنەوە**	
18. بابەتی پراکتیک (ئەگەر هەبێت)	
نییمە	

19. **تاقیکردنەوەکان**

1. دارشتن: بۆ نموونە: لەپێناو بەرجەستنبوونی کارامیی داڕشتن و پرسیاری وتاریدا، دەکرێت هەندێك جار بەم شێوەیە پرسیار بێتەوە: (بەدەبڕینێکی ئەدەبیانەی زانستی ڕوونی بکەرەوە "ڕێگاکانی تاقیکردنەوە بۆ؟"

2. **راست وچەوت**: ئەمە ڕوونە و ڕوونکردنەوەی ناوێت.

3. **بژاردەی زۆر**: ئەمە ڕوونە و ڕوونکردنەوەی ناوێت.

20. **تێبینی تر**

قوتابییان دەتوانن نزیك لە سەرچاوە دیاریکراوەکانی نێو ئەم کۆرس بووکە، لەچوارچێوەی کۆرس بووکەکە دەربچن و بەدواداچوونی زیاتر بکەن بۆ بابەتەکە، هەروەها دەتوانن لەسەرچاوەی ترەوە باس لەو شتانەە بکەن کە من باسم کردوون..

21. پێداچوونەوەی هاوەڵ

م.ی . نیزام حسن